

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Evaluatie wijzigingen asielprocedure *Management samenvatting*

Datum Maart - 2023
Status Definitief

Evaluatie wijzigingen asielprocedure – Management samenvatting

1. Inleiding

Deze evaluatie (invoeringstoets) wordt uitgevoerd door de afdeling Onderzoek en Analyse van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De opdracht is in augustus 2022 verleend door de toenmalige waarnemend directeur-generaal Migratie.

In dit onderzoek evalueren we drie wijzigingen in de asielprocedure die in juni 2021 in werking zijn getreden. Het gaat om:

- 1) Het samenvoegen van het aanmeldgehoor en eerste gehoor¹;
- 2) Het formaliseren van het aanmeldgehoor en uitvragen van het asielmotief in het aanmeldgehoor;
- 3) De mogelijkheid om de Algemene Asielprocedure (AA) op voorhand te verlengen met drie dagen naar de AA+.

Het beoogde doel van de wijzigingen was vergroting van de effectiviteit en flexibiliteit van het asielsysteem. Het samenvoegen van het aanmeldgehoor en het eerste gehoor zou een efficiëntieslag moeten opleveren, omdat de capaciteit die voorheen werd ingezet voor het eerste gehoor bespaard zou worden. Het uitvragen van de asielmotieven beoogt bij te dragen aan de planbaarheid van de werkzaamheden evenals de voorbereiding op het nader gehoor voor de hoornedewerker. Op basis van deze informatie kunnen zaken die naar verwachting bewerkelijk zijn en extra tijd vergen, vroegtijdig worden geïdentificeerd. Bewerkelijke zaken kunnen vervolgens in een AA+ procedure worden behandeld, opdat de zaak met een beperkte hoeveelheid extra tijd toch afgedaan kan worden in de AA. Het doel van de invoering van de AA+ was het voorkomen dat een zaak doorstroomt naar de Verlengde Asielprocedure (VA). Als er minder zaken naar de VA doorstromen, heeft dat een positief effect op de werkvoorraad van de IND. Daarnaast draagt dit bij aan doorlooptijden en de menselijke maat, omdat aanvragers niet langer dan noodzakelijk moeten wachten op een besluit en bovendien eerder helderheid krijgen over wanneer dit besluit zal komen.

1.1 Onderzoeksvragen

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt: Hoe verloopt de uitvoering van de wijzigingen in de asielprocedure voor de IND en ketenpartners, hadden de wijzigingen de beoogde effecten en zien betrokkenen eventueel punten waarop de werkwijze verbeterd kan worden?

In dit onderzoek staat het perspectief van zowel de IND als ketenpartners centraal (Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA), VluchtelingenWerk (VWN), de Raad voor Rechtsbijstand (RvR), de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) en Nidos). Via hen brengen we ook de gevolgen voor aanvragers in beeld met het oog op de menselijke maat.

1.2 Methoden

In deze evaluatie maken we gebruik van de volgende methoden:

- **Desk research:** Het onderzoek is begonnen met een desk study van beleidsrapporten, nieuwsberichten en wetsteksten die relevant zijn voor de wijzigingen in de asielprocedure.

¹ Het aanmeldgehoor wordt gevoerd in de aanmeldfase. De aanmeldfase wordt opgevolgd door de rust en voorbereidingstijd (RVT), waarna de AA start. Voorheen startte de AA met het eerste gehoor. In zowel het aanmeldgehoor als in het eerste gehoor werden vragen gesteld over de identiteit, nationaliteit en reisroute. Dit was een dubbeling in het proces. Om de dubbeling in het proces weg te nemen, zijn het aanmeldgehoor en het eerste gehoor samengevoegd. Het eerste gehoor komt hiermee te vervallen.

- **Data analyse:** Op basis van registratiedata van de IND is een data-analyse gedaan. Hiervoor is een selectie gemaakt van Spoor 4² zaken die tussen 1 april 2020 en 1 oktober 2022 zijn ingestroomd en de aanmeldfase hebben doorlopen.³
- **Interviews:** We hebben individuele en groepsinterviews uitgevoerd met verschillende afdelingen en locaties van de IND en eerder genoemde ketenpartners.

Context

Tijdens de onderzoeksperiode is er sprake van een groot aantal asielaanvragen, terwijl er een groot tekort aan opvangplekken voor asielzoekers is. Ondertussen kampte de IND en ketenpartners met grote werkvoorraden en beschikten zij over onvoldoende capaciteit om de instroom bij te benen. Vreemdelingen moesten vaak lange tijd wachten op hun aanmeldgehoor en op de start van hun asielprocedure. De resultaten van deze evaluatie dienen gezien te worden tegen deze achtergrond.

2. Werking van de wijzigingen in de praktijk

2.1 Randvoorwaarden voor de uitvoering

Voorafgaand aan de implementatie van de wijzigingen is een ex-ante uitvoeringstoets (EAUT)⁴ gedaan waarin randvoorwaarden zijn opgesteld voor implementatie en uitvoering van de wijzigingen. Uit interviews met betrokkenen van de IND en ketenpartners blijkt dat aan de meeste randvoorwaarden is voldaan. Ook benoemen betrokkenen nog een aantal andere randvoorwaarden. Een overzicht van de randvoorwaarden en in hoeverre hieraan is voldaan, is per wijziging weergegeven in onderstaande tabel.

Randvoorwaarden voor de uitvoering van de wijzigingen		
Samenvoegen aanmeld- en eerste gehoor		
1	Afstemming met de RvR over een langer contactmoment in de RVT.	✓
2	De voorbereiding met de advocaat vindt vlak voor de start van de AA plaats, zodat de informatie bij de aanvrager nog niet is weggezaakt als diens procedure begint.	✓
3	Goede kwaliteit van het aanmeldgehoor.	✓/X
4	Vroegtijdig aanleveren documenten ten behoeve van documentonderzoek door Bureau Documenten (BDoc).	X
5	Vroegtijdig aanleveren benodigde informatie aan het Regionaal Informatie Centrum (RIC) ten behoeve van het herkomstonderzoek (voorheen middels aanmeldformulier).	X
Formalisieren aanmeldfase en uitvragen asielmotief in het aanmeldgehoor		
6	Goed verloop aanmeldfase: a. Er is voldoende capaciteit voor het aanmeldproces beschikbaar. b. Aanvragers zijn vooraf voldoende geïnformeerd over de asielprocedure.	X ✓/X
7	Toezien op enkel een korte kernachtige uitvraag van het asielmotief tijdens het aanmeldgehoor.	✓
8	Goede opleiding en begeleiding van medewerkers, en ruimte om kennis op peil te houden.	✓/X
Mogelijkheid tot verlenging naar AA+		
9	De AA+ moet niet de standaard procedure worden, maar een uitzondering zijn op de standaard AA.	✓
10	Selectie van AA+ zaken door regietafel verloopt goed.	✓/X
11	Teams decentrale planning vernemen vroegtijdig welke procedure (AA of AA+) zal worden ingezet.	✓

² In 2016 is het sporenbeleid ingevoerd, waarin aanvragers direct bij aanmelding in een spoor worden geplaatst met een eigen procedure. Spoor 4 is de Algemene Asielprocedure, waarin alle asielaanvragen worden behandeld die niet in een ander spoor terecht kunnen. Amv's worden altijd inhoudelijk behandeld, waardoor alle nationaliteiten automatisch in spoor 4 vallen.

³ Voor enkele figuren maken we een selectie op de zaken die zijn uitgestroomd in de gehele onderzoeksperiode (24.155) of zaken die na de implementatie van de wijzigingen zijn uitgestroomd of nog in behandeling zijn (18.452 en 16.124 respectievelijk; 34.576 gezamenlijk).

⁴ Bron: IND (maart 2020). Rapport EAUT aanpassingen asielprocedure.

2.2 Ervaringen van betrokkenen met de geformaliseerde aanmeldfase

Betrokkenen zijn blij met het wegvallen van het eerste gehoor, omdat hiermee een dubbeling met het aanmeldgehoor is weggenomen en er capaciteit bespaard wordt. Daarnaast verloopt volgens de betrokkenen de uitvraag van het asielmotief goed. Ook zien IND medewerkers de meerwaarde van het vroegtijdig identificeren van mogelijk bewerkelijke zaken en het daarop kunnen anticiperen in de planning. Uit de interviews komen desalniettemin nog enkele knelpunten naar voren:

- Het eerste gehoor wordt soms gemist als vangnet voor de situatie waarin sprake is van een incompleet aanmeldgehoor. Dit is vooral aan de orde bij onderdelen van de procedure die voorheen ook een obstakel vormden, namelijk documentonderzoek, de HIS-check⁵ en taalindicaties⁶ voor alleenstaande minderjarigen (amv's).
- Door de formalisering van de aanmeldfase is er minder flexibiliteit aan de voorkant van de procedure. Wanneer er tijdens een piek dagelijks veel aanvragen gedaan worden, kan niet zoals voorheen omwille van de doorstroom besloten worden om vragen uit het aanmeldgehoor door te schuiven naar het eerste gehoor. Eventueel kan worden uitgeweken naar het nader gehoor, maar dit is niet wenselijk gezien er dan minder tijd is voor het asielrelaas en daarmee een grotere kans is dat de zaak moet worden afgedaan in de VA. Er is wel enige flexibiliteit in de tijd ingebouwd in de geformaliseerde aanmeldfase doordat het moment van het aanmeldgehoor niet is vastgelegd. Als er sprake is van een groot aantal aanvragen per dag, legt dit echter zware druk op Ter Apel en Budel, omdat dit de enige locaties zijn waar de aanmeldgehoren kunnen worden afgenomen.
- Voorafgaand aan het aanmeldgehoor is geen medische check waarbij gekeken wordt of de aanvrager geschikt is om een gehoor te voeren. De advocatuur en VWN hebben aangegeven dat zij vinden dat deze medische check moet plaatsvinden voorafgaand aan het aanmeldgehoor, nu er vragen worden gesteld over het asielmotief. De IND ziet hier geen noodzaak in.
- Advocaten en VWN uiten kritiek op het vastleggen van een aanmeldgehoor zonder juridische bijstand en voorlichting van VWN. De IND ziet hier geen probleem in. De discussie over de noodzaak van juridische bijstand bij het aanmeldgehoor speelde al voor de invoering van de wijzigingen. Deze discussie wordt echter weer op scherp gesteld nu een gehoor met juridische bijstand (het eerste gehoor) is weggefallen, terwijl de inhoud hiervan is verschoven naar een gehoor zonder juridische bijstand (het aanmeldgehoor). Deze verschuiving was al praktijk voor de invoering van de wijziging, maar met de formalisering van het aanmeldgehoor werd deze praktijk officieel vastgelegd en is ook de uitvraag van het asielmotief toegevoegd aan het gehoor.

2.3 Gebruik van de AA+

De AA+ is in de onderzoeksperiode weinig ingezet. De AA+ is sinds de implementatie slechts in 0,6% van de zaken toegepast. De meeste AA+ zaken zijn in deze procedure ingedeeld omdat het een bewerkelijke zaak betrof; behandeling in de AA+ wegens bijzondere procedurele waarborgen komt minder vaak voor.

2.4 Ervaringen van betrokkenen met de AA+

Betrokkenen van de IND en ketenpartners zien potentie in de AA+, maar merken ook dat deze procedure weinig wordt toegepast. Dit heeft volgens hen twee redenen. Ten eerste hanteert de regietafel striktere selectiecriteria voor de AA+ dan door het beleid zijn ingegeven. Ten tweede had de regietafel tijdens de onderzoeksperiode onvoldoende capaciteit om alle zaken te bespreken. Betrokkenen noemen nog enkele andere knelpunten:

- Medisch advies is pas beschikbaar nadat de regietafel de keuze voor de AA(+) heeft gemaakt, waardoor AA+ om medische redenen nauwelijks voorkomt. Vooraf waren procesafspraken met de directie Asiel en Bescherming (A&B) gemaakt dat de planning voor de start van de AA zou kijken of

⁵ De check in het Herkomst en Informatiesysteem (HIS) bestaat uit een aantal vragen over de geboorteplaats en/of woonplaats van de migrant. Op basis van de HIS-check kan worden gesteld of het aannemelijk is of de persoon daadwerkelijk uit het gebied komt waar hij/zij beweert vandaan te komen. De HIS-check wordt standaard uitgevoerd bij aanvragers zonder geldige documenten en bij aanvragers van bepaalde nationaliteiten.

⁶ Als er twijfel is over de herkomst van een vreemdeling kan bij bepaalde landen een taalindicatie afgenomen worden. Een hoornmedewerker maakt dan een geluidopname van de taal of talen die de betrokkene spreekt. Deze opname wordt beluisterd door een externe taalanalist in opdracht van TOELT – een team binnen de IND - die beoordeelt of de taal of talen overeenkomt/overeenkomen met het opgegeven herkomstgebied. Als de taal of talen niet aansluit/aansluiten bij het gestelde herkomstgebied dient een volledig taalanalysegesprek afgenomen te worden.

alle medische adviezen in de zaak staan en of deze aanleiding geven voor een AA+. De gesproken planningsafdelingen hebben echter niet aangegeven dat zij deze werkwijze hanteren.

- Een specifiek probleem voor het aanmeldcentrum (AC) Schiphol, is dat gezien de korte doorlooptijd van de grensprocedure de AA+ lastiger te plannen is dan op de andere locaties en zij bovendien de gehoren moeilijk gepland krijgen in de weekenden.
- Advocaten geven aan dat er nog onvoldoende afstemming vanuit de IND met hen is over de AA+ ten behoeve van hun planning. Vaak komen zij er bij dag -1 pas achter dat het om een AA+ zaak gaat. Dan is het inplannen van een extra dag aanwezig zijn bij een gehoor lastig voor hen.
- De timing voor de keuze van de AA+ is niet optimaal wanneer tijdens de RVT extra informatie binnenkomt op basis waarvan het beeld van de situatie van de aanvrager verandert.

3. Menselijke maat

Betrokkenen van de IND, VWN, Nidos en advocatuur zien zowel positieve als negatieve gevolgen van de wijzigingen voor de aanvrager.⁷

3.1 Positieve gevolgen voor de aanvrager

- Het wegvallen van het eerste gehoor zorgt voor minder belasting voor de aanvrager.
- Het opgeven van een asielmotief in het aanmeldgehoor is voor aanvragers niet belastend, aldus de betrokkenen. Aanvragers vinden het juist fijn om te kunnen vertellen waarom ze hier zijn.
- Kennis over het asielmotief kan worden ingezet voor een betere planning van potentieel bewerkelijke zaken.
- De AA+ kan zorgen voor een kortere doorlooptijd met duidelijk eindpunt, mits VA zending voorkómen kan worden.
- De AA+ biedt aanvragers meer ruimte om hun verhaal kwijt te kunnen en pauzes in de gehoren in te lassen wanneer daar behoefte aan is.

3.2 Negatieve gevolgen voor de aanvrager

- Met het wegvallen van het eerste gehoor, waarvan veel vragen al voor de invoering van de wijziging waren verschoven naar het aanmeldgehoor, vindt een groter deel van de asielprocedure plaats zonder juridische bijstand. Advocaten en VWN vinden dit problematisch, maar de IND vindt dat deze situatie goed werkt. Volgens de Procedurerichtlijn is kosteloze juridische bijstand alleen verplicht in de beroepsfase.
- VWN geeft aan dat momenteel niet alle aanvragers voorafgaand aan het aanmeldgehoor voorlichting van VWN krijgen over het aanmeldgehoor. Volgens VWN is het belangrijk dat dit wel gebeurt. IND geeft voorafgaand aan het gehoor hier wel toelichting op, en de aanvrager ontvangt bij aankomst in Ter Apel folders met informatie over het aanmeldgehoor.
- Advocaten geven aan dat aanvragers zonder juridische bijstand of voorlichting van VWN eerder een verkeerd motief kunnen opgeven in het aanmeldgehoor, bijvoorbeeld doordat zij de vraag verkeerd begrijpen. De IND geeft aan dat een advocaat de mogelijkheid krijgt om correcties en aanvullingen in te dienen.
- Volgens VWN en de advocatuur komt het voor dat aanvragers met een medische problematiek (bijvoorbeeld met psychische problematiek of een verstandelijke beperking) worden ingepland voor een aanmeldgehoor waar zij eigenlijk niet goed toe in staat zijn, omdat er nog geen volledige medische check heeft plaatsgevonden. De IND geeft aan dat de aanvrager wel vooraf gezien door AVIM/KMar, COA en Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA)⁸, welke ook eventuele kwetsbaarheden kunnen identificeren. Ook de ambtenaar van de IND die het aanmeldgehoor afneemt, dient alert te zijn op eventuele kwetsbaarheden. Dit zijn echter geen medische professionals zijn die hier specifiek op checken, en bovendien bestaat er een afhankelijkheidsrelatie.
- Met de invoering van de wijzigingen is ook het aanmeldgehoor voor kinderen vastgelegd. Nidos vindt het voor kinderen, en amv's in het bijzonder, nog zorgwekkender dat zij geen volledige

⁷ Omdat we niet met aanvragers gesproken hebben, baseren we ons op de bevindingen van medewerkers die nauw contact hebben met de aanvrager (IND, VWN, Nidos, advocatuur). Betrokkenen hebben hierbij aangegeven wat zij denken dat het perspectief van de aanvrager is, wat maakt dat deze punten vaak subjectief van aard zijn. Wij hebben niet kunnen toetsen of dit daadwerkelijk is hoe aanvragers het ervaren.

⁸ GZA ziet de aanvragers voorafgaand aan het aanmeldgehoor en voert een TBC screening uit. Deze screening is hoofdzakelijk bedoeld om te kijken of iemand in de opvang van het COA geplaatst kan worden.

medische check en juridische bijstand krijgen en het gehoor zo vlak na aankomst in Nederland gevoerd wordt.

- VWN medewerkers vragen zich af of het onbevredigend kan zijn voor aanvragers dat zij slechts kort de tijd krijgen om in het aanmeldgehoor hun asielmotief toe te lichten, wellicht dat een gesloten vraag dit gevoel minder oproept. IND medewerkers geven aan deze signalen niet te krijgen.

4. Effectiviteit van de wijzigingen

4.1 Effectiviteit samenvoegen aanmeldgehoor en eerste gehoor

Het wegvallen van het eerste gehoor heeft een aanzienlijke capaciteitswinst bij de IND opgeleverd. Als het eerste gehoor nog wel moest worden uitgevoerd, zou dit 2 uur tijd van een IND medewerker en een tolk kosten tegen een totaalprijs van 380 euro per zaak.⁹ Betrokkenen geven echter aan nog weinig te merken van de capaciteitswinst vanwege de hoge werkdruk.

4.2 Effectiviteit geformaliseerde aanmeldfase

Betrokkenen geven aan dat zij denken dat het asielmotief een mooi aanknopingspunt biedt voor efficiënte afhandeling van asielzaken. In de onderzoeksperiode werd echter nog weinig gebruik gemaakt van deze mogelijkheid: er werden weinig AA+ zaken ingepland en het asielmotief werd niet gebruikt voor een doelgroep gerichte aanpak.

4.3 Effectiviteit AA+

Zowel IND-medewerkers als ketenpartners onderschrijven de doelen van de AA+ en zien potentie in deze wijziging. Door de beperkte inzet van de AA+ zijn de beoogde effecten volgens hen echter nog onvoldoende opgetreden.

Uit registratiedata blijkt dat de meeste AA+ zaken nog verkeren in de rust- en voorbereidingsfase en in afwachting zijn van de aanvang van de AA+. Als we de nog openstaande zaken buiten beschouwing laten, zien we dat een derde van de afgeronde zaken in de AA+ is afgedaan en tweederde alsnog doorgestroomd is naar de VA. Voor de meeste zaken die afgerond zijn, heeft de AA+ VA-zending dus niet kunnen voorkomen. De voornaamste reden van VA-zending (afgezien van 'overig') is de behoefte aan aanvullend gehoor en onderzoek. Dit geldt voor zowel voormalige AA als voormalige AA+ zaken. De extra tijd voor horen en onderzoek die de AA+ biedt, blijkt dus voor een deel van de zaken alsnog onvoldoende. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat de AA+ zeer beperkt is ingezet, namelijk alleen voor de meest complexe gevallen, waarbij de kans op VA zending mogelijk groter is.

4.4 Kwaliteit van de asielprocedure

Het feit dat de dubbeling uit de gehoren is gehaald door het wegvallen van het eerste gehoor zien betrokkenen als een verbetering van de kwaliteit. Het wegvallen van het eerste gehoor zorgt er echter wel voor dat er minder tijd is om ontbrekende onderdelen uit het aanmeldgehoor te herstellen. Deze tijdsdruk komt de kwaliteit van het nader gehoor niet ten goede.

Omdat de inhoud van het aanmeldgehoor niet meer wordt geverifieerd en aangevuld in het eerste gehoor, is het bovendien belangrijker dat de kwaliteit van het aanmeldgehoor op orde is. Advocaten en IND beslismedewerkers benoemen dat de kwaliteit momenteel om verschillende redenen niet altijd even goed is. Volgens de kwaliteitsmetingen¹⁰ van de IND is echter rond de 90 procent van de gecontroleerde aanmeldgehoren juist uitgevoerd. Er lijken daarbij geen grote verschillen te zijn in de kwaliteit voor en na de invoering van de wijziging.

Hoornmedewerkers geven aan dat zij door de uitvraag van het asielmotief in het aanmeldgehoor een beter uitgangspunt hebben voor het nader gehoor, wat dit gehoor ten goede komt. Echter blijkt dat in de huidige

⁹ De kosten zien enkel op de personeelskosten van medewerkers van de directie A&B (bv. ook de planners); overige kosten (bv. de kosten voor huisvesting en ICT middelen) zijn hierin niet meegenomen. Bij de kosten voor de tolk zijn de reiskosten meegenomen.

¹⁰ Het aantal gecontroleerde aanmeldgehoren is niet groot genoeg om representatief te zijn.

context weinig tijd is voor voorbereiding, waardoor er van deze mogelijkheid in de onderzoeksperiode nog weinig gebruik werd gemaakt.

Tot slot denken alle betrokkenen dat de AA+ kansen biedt voor betere kwaliteit. Met name de twee dagen horen hebben volgens hen toegevoegde waarde. Bovendien kan de regietafel volgens betrokken IND-medewerkers bijdragen aan de kwaliteit van de procedure doordat zij kijken naar de compleetheid van het dossier bij de aanvang van de AA(+). In de praktijk merken hoor- en beslismedewerkers hier echter nog weinig van.

5. Conclusie en aanbevelingen

5.1 Wijzigingen in de praktijk

Alle betrokken partijen zijn positief over het afschaffen van het eerste gehoor omdat hiermee een dubbeling uit het proces gehaald is. Wel blijkt dat ten tijde van hoge instroom het eerste gehoor wordt gemist als vangnet voor het aanmeldgehoor. Het is daarom belangrijk dat de aanmeldfase op orde is. Het uitvragen van het asielmotief in het aanmeldgehoor verloopt volgens betrokkenen goed. Wel wordt het asielmotief nog weinig ingezet om de verlengde AA procedure (AA+) toe te passen. Betrokkenen verwachten echter wel dat de AA+ meerwaarde kan hebben voor het IND proces en de aanvrager zelf. Onze aanbevelingen zijn:

- **Zet als IND interventies in om knelpunten omtrent documentonderzoek, de HIS-check en voor amv's de taalindicaties te verhelpen.**
- **Zorg als IND dat in het primair proces minder terughoudend wordt omgegaan met het toepassen van de AA+.**

5.2 Effectiviteit

Het *samenvoegen van de gehoren* heeft gezorgd voor een aanzienlijke capaciteitswinst voor de IND. Door het eerste gehoor niet uit te voeren kost een zaak de IND 380 euro minder.¹¹ Betrokkenen merken hier echter nog weinig van vanwege de aanhoudende hoge werkdruk. Het wegvallen van de tijd tussen het eerste gehoor en nader gehoor leidde volgens betrokkenen daarnaast wel tot wat meer VA-zendingen voor zaken waarbij onderdelen van het aanmeldgehoor ontbraken.

Met het *formaliseren van de aanmeldfase* is de mogelijkheid weggenomen om de vragen uit het aanmeldgehoor te verschuiven naar een later gehoor en daarmee ten tijde van veel aanvragen de druk weg te nemen van de locaties Ter Apel en Budel. Wel is er enige flexibiliteit in de timing van het aanmeldgehoor, aangezien niet is vastgelegd wanneer dit precies dient plaats te vinden. De *uitvraag van het asielmotief* in het aanmeldgehoor wordt nog weinig benut om de planbaarheid van de werkzaamheden te verbeteren, terwijl betrokkenen denken dat dit wel een goed aanknopingspunt biedt.

Dat het asielmotief nog weinig wordt benut, is vooral te zien aan de zeer beperkte inzet van de AA+. De meeste AA+ zaken verkeren nog in de rust- en voorbereidingstijd. Voor de zaken die zijn afgerond, blijkt dat die in de meeste gevallen alsnog zijn afgehandeld in de VA. Het is in de meeste gevallen niet bekend waarom AA+ zaken naar de VA zijn doorgestroomd.

Onze aanbevelingen zijn:

- **Bevorder het functioneren van de regietafel door capaciteit en prioriteit bij de IND en ketenpartners aan de regietafel op orde te brengen en doorontwikkeling van de regietafel te stimuleren.**
- **Onderzoek vanuit de IND door middel van dossieronderzoek waarom zaken uit de AA+ alsnog naar de VA gezonden worden om meer inzicht te krijgen in het type zaken waarvoor de AA+ uitkomst kan bieden.**

¹¹ De kosten zien enkel op de personeelskosten van medewerkers van de directie A&B (bv. ook de planners); overige kosten (bv. de kosten voor huisvesting en ICT middelen) zijn hierin niet meegenomen. Bij de kosten voor de tolk zijn de reiskosten meegenomen.

5.3 Conclusie

De wijzigingen zijn geïmplementeerd in een hectische periode met dagelijks veel nieuwe aanvragen en een groot capaciteitsgebrek bij de IND en ketenpartners. (Mede) hierdoor hebben de wijzigingen niet altijd het beoogde doel bereikt. De betrokkenen die zijn geïnterviewd zien echter wel potentie in deze wijzigingen; geen van hen vond dat de wijzigingen teruggedraaid moesten worden. Het is daarom zaak om de interventies verder te ontwikkelen, de randvoorwaarden beter te implementeren en te blijven monitoren of de interventies bijdragen aan een efficiëntere asielprocedure.